

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 19Co/136/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8716206252
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 04. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Krochta
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8716206252.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Karola Krochta a členov senátu JUDr. Gabriely Világiovej a JUDr. Zlaty Simkovej v spore žalobcu V. O., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXX/XX, XXX XX W., právne zastúpený advokátom JUDr. Igor Šafranko, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, o zaplatenie 794,99 Eur s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Poprad, č.k. 13Csp/5/2016-195 zo dňa 02. mája 2018, takto

rozhodol:

I. Potvrďuje rozsudok s upresnením, že o výške priznanej náhrady trov prvoinštančného konania rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

II. Stranám sporu náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Poprad (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že: „I. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi sumu 794,99 eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne od 31.8.2016 do zaplatenia do troch dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

II. Určuje, že zmluvná podmienka uvedená v bode 13, veta druhá, všeobecných podmienok poskytnutia úveru, na ktoré sa odvoláva zmluva o úvere č. XXXXXXXX zo dňa XX.X.XXXX, v zmysle ktorej tretina poplatku predstavuje dohodnutý úrok a zvyšné dve tretiny zahŕňajú náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou, je neprijateľná.

III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100%.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník, § 2 písm. a), § 4 ods. 1. 2 zákona č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch účinného od 02.04.2008 do 31.08.2008, § 52 ods. 1, § 53 ods. 1, § 563, § 517 ods. 2 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka účinného od 01.01.2008 do 31.10.2008, § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 255 ods. 1, § 262 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok.

3. Vychádzal zo zistenia, že uznesením č.k. 19Co/67/2017-68 zo dňa 31.08.2017 Krajský súd v Prešove ako odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že súd prvej inštancie správne uzavrel, že právny vzťah medzi stranami je vzťahom spotrebiteľským a je potrebné ho posudzovať v zmysle § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a zákona č. 258/2001 Z. z., pretože poskytnutý úver je úverom spotrebiteľským. Odvolací súd dospel k záveru, že administratívny poplatok je potrebné podrobiť kontrole z hľadiska

jeho úmernosti, a to vo vzťahu k nákladom na vypracovanie, uzavretie zmluvy o úvere a na tzv. všetku administratívnu činnosť. Rovnako je potrebné posúdiť, či uvedené ustanovenie dostatočne špecifikuje o aké činnosti má ísť, pretože 2/3-iny z tohto poplatku predstavujú 57,33%. V tejto súvislosti je potom nutné výšku tohto poplatku porovnať aj s výškou poplatkov, ktoré požadujú banky za spracovanie úveru a následne vyhodnotiť, či takýto poplatok nevykazuje rozpor s dobrými mravmi. Odvolací súd poukázal aj na rozhodovaciu prax a ustálil, že takýto poplatok nemôže byť akceptovateľný, čo je potrebné pri rozhodovaní zohľadniť. V takom prípade by potom išlo o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá spôsobuje značnú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom. K otázke premlčania nároku odvolací súd zaujal stanovisko, že žalovaná obchodná spoločnosť je poskytovateľom pôžičiek a úverov na profesionálnej báze, je podnikateľom, preto sa predpokladá u takýchto spoločností vyššia odborná úroveň, a tým aj zodpovednosť za porušenie zmluvných povinností. Odvolací súd tiež poukázal na judikatúru Krajského súdu v Prešove, ktorou bola riešená aj otázka desaťročnej premlčacej doby v obdobných prípadoch, preto takýmto spôsobom je potrebné vyhodnotiť aj námietku premlčania. Úlohou súdu prvej inštancie tak bolo znova vo veci konať, vysporiadať sa s vytýkanými nedostatkami a náležite v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe vec posúdiť a následne vo veci znova rozhodnúť a svoje rozhodnutie aj náležite odôvodniť.

4. Súd prvej inštancie v odôvodnení rozhodnutia uviedol, že už v pôvodnom rozhodnutí konštatoval, že medzi stranami došlo k uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy a úver poskytnutý žalobcovi je úverom spotrebiteľským, s čím sa stotožnil aj odvolací súd v zrušujúcom uznesení. Pokiaľ žalovaný namietal, že nejde o spotrebiteľský vzťah, pretože úver bol poskytnutý na účel zamestnania, tak súd konštatuje, že z rozhodovacej praxe súdu je známe, že v mnohých prípadoch úverov poskytovaných žalovaným bolo síce uvedené ako účel úveru zamestnanie alebo podnikanie, avšak reálne finančné prostriedky boli poskytnuté na iný účel. Ani v tomto prípade žalovaný svoje tvrdenie nepreukázal, preto podľa názoru súdu je úver spotrebiteľským úverom. Žalobca si uplatňoval bezdôvodné obohatenie vo výške 794,99 Eur, ktoré predstavuje rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 663,88 Eur a skutočne uhradenou sumou zo strany žalobcu vo výške 1.458,87 Eur. Zmluva o úvere mala obsahovať obligatórne náležitosti, na ktoré poukazoval žalobca, čo je zrejme z ust. § 4 ods. 2 psím. g), h) a j) zákona č. 258/2001 Z. z., avšak zmluva uzavretá medzi stranami tieto náležitosti neobsahuje. Z uvedeného dôvodu aj podľa názoru súdu mal byť predmetný úver považovaný za bezúročný a bez poplatkov, teda pokiaľ žalovaný prijal plnenia aj nad rámec sumy poskytnutého úveru, vzniklo na jeho strane bezdôvodné obohatenie. Vo vzťahu k premlčacej dobe uviedol, s poukazom na zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu je potrebné uplatnenú námietku premlčania posudzovať z hľadiska, či došlo k uplynutiu objektívnej desaťročnej premlčacej doby. Keďže žalobca sa o vzniku bezdôvodného obohatenia dozvedel až vo februári 2016, ku dňu podania žaloby nemohla uplynúť subjektívna premlčacia lehota a vzhľadom na úmyselný charakter bezdôvodného obohatenia nemohla uplynúť ani objektívna premlčacia lehota, pretože jednotlivé platby boli uhradené v období od 02.12.2008 do 08.12.2008 a žaloba bola podaná dňom 14.07.2016. Z týchto dôvodov námietka premlčania nie je dôvodná. Vzhľadom na nedôvodnosť námietky premlčania a s poukazom na zistené skutočnosti o vzniku bezdôvodného obohatenia, súd zaviazal žalovaného k vydaniu bezdôvodného obohatenia vo výške 794,99 Eur. Zároveň priznal žalobcovi úrok z omeškania od 31.08.2016.

5. Žalobca sa domáhal aj určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky týkajúcej sa administratívneho poplatku. Žalobca predložil súdu potvrdenia viacerých bánk ohľadom výšky poplatkov za poskytnutie úveru. Z predložených potvrdení vyplýva, že v rozhodnom období banky požadovali poplatok vo výške 2 % z objemu úveru, minimálne 750,- Sk, resp. 1.000,- Sk. Žalovaný za poskytnutie úveru požadoval zaplatenie poplatku vo výške 570,93 Eur (17.200,- Sk), pričom z tejto sumy dve tretiny, t.j. suma 280,62 Eur, má predstavovať práve poplatok na úhradu nákladov spojených so spracovaním úveru. Vzhľadom na uvedené je teda zjavné, že takýto poplatok výrazným spôsobom prevyšuje akékoľvek poplatky účtované bankami za obdobnú službu, t.j. za spracovanie žiadosti a poskytnutie úveru, ktorý je zjavne v rozpore s dobrými mravmi, a preto je v tejto časti zmluva neplatná. Podľa názoru súdu v danom prípade má dojednanie o administratívnom poplatku len zakrývať skutočnosť, že odplata za poskytnutie úveru je neprímerane vysoká, keďže celková výška poplatkov prevyšuje akékoľvek odplaty požadované, či už bankami ale aj mnohými nebankovými subjektmi za poskytnutie úveru. Keďže žalobcom namietané ustanovenie spotrebiteľskej zmluvy je formulované tak, že ide o administratívny poplatok, teda nejde o cenu hlavného plnenia, nemožno konštatovať, že takto formulované ustanovenie spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Podľa názoru súdu dojednanie o administratívnom poplatku je vágnym ustanovením, ktoré vôbec nešpecifikuje o

aké konkrétne administratívne činnosti ide. Z uvedených dôvodov vyhovel žalobe v časti o určenie neprijateľných zmluvných podmienok.

6. O trovách konania rozhodol tak, že žalobcovi, ktorý bol v spore v celom rozsahu úspešný, priznal náhradu trov konania v rozsahu 100%. O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením.

7. Proti rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný. Odvolanie právne odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. d), f) h) zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C.s.p.“). Namietal nepreskúmateľnosť rozhodnutia, pretože v odôvodnení rozhodnutia súd musí stručne, jasne a výstižne vysvetliť, ktoré skutočnosti považoval za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil a ako vec právne posúdil. Zároveň mal súd dbať na to, aby odôvodnenie rozhodnutia bolo presvedčivé, čo však odôvodnenie predmetného rozhodnutia tieto zákonom stanovené podmienky nespĺňa. K námietke premlčania uviedol, že účinné vznesenie námietky premlčania práva znamená, že súd oprávnenej osobe nemôže premlčané právo priznať, keďže vznesením námietky premlčania zaniká nárok na autoritatívnu vynúiteľnosť uplatneného nároku. Poukázal na to, že požadovaný nárok žalobcu zo zmluvy o úvere sa stal premlčaný v subjektívnej premlčacej lehote v celom rozsahu dňa 08.12.2010, nakoľko posledná splátka premlčaná v subjektívnej premlčacej lehote bola uhradená dňa 08.12.2008. Uviedol, že vedomosť o tom, že zmluva neobsahuje požadované údaje je potrebné na strane žalobcu viazať k okamihu podpisu zmluvy, ktorý predstavuje prejav súhlasu s písomným právnym úkonom. Ako prejav súhlasu logicky zahŕňa aj prejav znalosti obsahu. Poukázal na to, že treba vychádzať z toho, že žalobca sa v čase uzatvorenia zmluvy dozvedel, že ak v zmluvách chýbajú obligatórne náležitosti požadované zákonom č. 129/2010 Z. z., resp. 258/2001 Z. z., úver je bezúročný a bez poplatkov. V prípade tvrdenia žalobcu, že o bezdôvodnom obohatení sa dozvedel až po vysvetlení, ktoré mu poskytol jeho právny zástupca je účelové. Žalobca sa reálne dozvedel, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu dňom, v ktorom zaplatil sumu nad rámec istiny. Namietal, že žaloba, ktorou sa žalobca domáha určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky nie je formulovaná ako žaloba na určenie, či tu právo je alebo nie je, ale je formulovaná ako žaloba na určenie právnej skutočnosti (neprijateľnosti), ktorej prípustnosť je založená osobitným predpisom. V tomto prípade však zo žiadneho osobitného predpisu nevyplýva výslovná možnosť takúto žalobu podať. Mal za to, že v prípade ak súd určí neprijateľnú zmluvnú podmienku, nezaloží takýto rozsudok s konečnou platnosťou všetky práva a povinnosti medzi sporovými stranami, až rozsudok na plnenie môže s konečnou platnosťou upraviť pomery medzi sporovými stranami a preto nie je splnený základný predpoklad určovacej žaloby. Zároveň uviedol, že sa domnieva, že ide o naplnenie čl. 5 Civilného sporového poriadku, teda o zjavné zneužitie práva, ktoré nepožíva právnu ochranu. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v celom rozsahu zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, resp. zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie tak, že žalobu v celom rozsahu zamietla. Zároveň žiadal úhradu trov konania, ktoré mu vznikli, vrátane trov odvolacieho konania.

8. Žalobca sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

9. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací (§ 34 C.s.p.) po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 C.s.p.), oprávneným subjektom (§ 359 C.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 355 C.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli aj webovej stránke Krajského súdu v Prešove a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

10. V odvolacom konaní z dispozičnej zásady vyplýva, že odvolací súd vec prejedná v medziach, v ktorých sa odvolateľ domáha prieskumu. Určením rozsahu napadnutia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolateľ nielen vymedzuje to, ohľadne akých výrokov u rozhodnutia súdu prvej inštancie nastal suspenzívny účinok odvolania, ale súčasne stanoví medze, v ktorých je odvolací súd oprávnený a povinný rozhodnutie súdu prvej inštancie preskúmať.

11. Odvolací súd v odvolacom konaní posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym právnym posúdením veci, nesprávnym skutkovým zistením, inou vadou konania nepreskúmateľnosťou rozhodnutia, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav

správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

12. Žalovaný tvrdí, že rozsudok súdu prvej inštancie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O omyl ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery (pozri napr. Najvyšší súd SR, sp. zn. 7 Cdo 7/2010).

13. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie v prejednávanej spore správne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na základe vykonaného dokazovania dospel k správnym skutkovým zisteniam a prejednávaný spor aj správne právne posúdil. Z odôvodnenia tu napadnutého rozsudku jednoznačne vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Naproti tomu v priebehu odvolacieho konania žalovaný nepredstrel relevantný argument majúci súvis s prejednávanou vecou, ktorý by bol takej povahy, že by mohol priniesť pre neho priaznivejšie rozhodnutie.

14. K námietke nesprávnych skutkových zistení odvolací súd poznamenáva, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre posúdenie predmetnej sporovej veci. Z uvedeného vychádzal aj odvolací súd v zmysle ust. § 383 C.s.p.. Odvolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právny normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktoré objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (primerane rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, s to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoje nárok alebo sa bráni proti ich uplatneniu, prípadne štádia civilného procesu.

15. Žalovaný ďalej namietal i nepreskúmateľnosť rozsudku, čo podľa neho zakladá inú vadu konania. Tu odvolací súd uvádza, že prípadnú nepreskúmateľnosť rozsudku možno subsumovať iba pod odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. b) C.s.p. - porušenie práva na spravodlivý proces, a nie pod odvolací dôvod uvedený v § 365 ods. 1 písm. d) C.s.p. - inú vadu, lebo tento odvolací dôvod dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

16. K nepreskúmateľnosti rozsudku odvolací súd uvádza, že iba také rozhodnutie je nepreskúmateľné, ktorého právne závery sú v extrémnom nesúlade s vykonanými skutkovými zisteniami, resp. tieto právne závery v žiadnej možnej interpretácii z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nevyplývajú. Z odôvodnenia tu napadnutého rozsudku vyplýva vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami súdu pri hodnotení dôkazov na strane jednej a právnymi závermi súdu na strane druhej. Za daného stavu potom odôvodnenie tu napadnutého rozsudku rešpektuje kautely určujúce minimálnu mieru racionality a konzistencie skutkovej a právnej argumentácie, teda je preskúmateľné.

17. Možno teda naproti námietkam odvolateľa uzavrieť, že aj podľa právneho názoru odvolacieho súdu dal súd prvej inštancie vo svojom rozhodnutí zrozumiteľnú a presvedčivú odpoveď na podstatné argumenty strán sporu, pričom tak učinil v snahe garantovať stranám sporu ich právo na spravodlivé

súdne konanie. Skutočnosť, že v tomto rozhodnutí neboli naplnené očakávania žalovaného, teda súd prvej inštancie nerozhodol v súlade s jeho právnym názorom ešte neznamená, že došlo k porušeniu jeho základného práva na spravodlivé súdne konanie. Súd prvej inštancie podľa odvolacieho súdu totiž postupoval v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi a majú na pamäti základné právo strán sporu na súdnu ochranu, túto stranám sporu poskytol v požadovanej kvalite.

18. Odvolací súd osvojujúci si závery súdu prvej inštancie na zdôraznenie vecnej správnosti a v súvislosti s obsahom podaného odvolania dopĺňa nižšie uvedené.

19. Vo vzťahu k spotrebiteľskému vzťahu odvolací súd pre úplnosť dodáva, že v prípade pochybností, či ide o spotrebiteľskú zmluvu, má dôkazné bremeno na preukázanie nespotebiteľského charakteru zmluvy dodávateľ (veriteľ). Existujúce pochybnosti je potrebné odstrániť spôsobom známym pre dôkazné konanie, čo znamená, že aj nespotebiteľský charakter zmluvy musí byť preukázaný bezpečne - spôsobom nevzbudzujúcim odôvodnené pochybnosti. Bezpečným preukázaním nemôže byť len vyznačenie účelu poskytnutia prostriedkov „zamestnanie“, pričom absentuje odpoveď na otázku, aký konkrétny súvis s (údajným) zamestnaním dlžníka vôbec uzavretie príslušnej zmluvy má. Pri pochybnostiach o obsahu zmluvy je namieste aplikovať výklad priaznivejší pre spotrebiteľa, t.j. že dôkazné bremeno na preukázanie toho, že úver bol poskytnutý na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania, je na žalovanom ako veriteľovi. Všeobecne známou skutočnosťou sú nekalé praktiky žalovaného aplikované pri vyplňovaní základných údajov dlžníka, vrátane účelu poskytnutia finančných prostriedkov. Z uvedeného dôvodu sa odvolací súd stotožňuje so záverom súdu prvej inštancie, že predmetný vzťah medzi sporovými stranami je vzťahom spotrebiteľským.

20. Napriek skutočnosti, že žalovaný v podanom odvolaní nenamietal posúdenie poskytnutého úveru ako bezúročného a bez poplatkov, teda neuviedol nesúhlas s absenciou zákonných náležitostí, odvolací súd sa na tomto mieste stotožňuje s právnym posúdením predmetnej zmluvy ako bezúročnej a bez poplatkov, nakoľko z obsahu spisu vyplýva, že táto neobsahovala zákonom predpísané obligatórne náležitosti, čo spôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť poskytnutého úveru, teda žalobca bol žalovanému povinný vrátiť len istinu poskytnutého úveru, t.j. sumu 20.000,- Sk (66,88 Eur).

21. K námietke žalovaného týkajúcej sa premlčania a plynutia premlčacej doby, odvolací súd uvádza, že oprávnená osoba sa môže domáhať svojho práva na vydanie bezdôvodného obohatenia len v rámci plynutia tak objektívnej ako aj subjektívnej premlčacej doby. V prípade ak dôjde k uplynutiu jednej z nich, oprávnený nemá možnosť domáhať sa svojho práva z bezdôvodného obohatenia, nakoľko došlo k jeho premlčaniu.

22. Žalovaný v podanom odvolaní namietal, že žaloba bola zo strany žalobcu podaná po uplynutí subjektívnej premlčacej doby. Odvolací súd ďalej poukazuje na to, že zákon pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby predpokladá to, kedy sa dotknutá osoba dozvedela o bezdôvodnom obohatení a kto ho získal. Nie teda čas, od kedy sa dozvedieť mala a mohla s poukazom na to, že mala poznať právo. Právny poriadok slova „vedieť mal a mohol“ pritom obsahuje v iných prípadoch, no na účely začiatku premlčacej doby ich nestanovil.

23. Existuje preto obava, že nedôsledným výkladom zákonného termínu „dozvie“ sa, potiera rozdiel medzi objektívnou a subjektívnou dobou. Najzávažnejšie negatívne následky by nastali v prípade rozumovo menej vyspelých osôb, ktorým by sa nanútila povinnosť poznať aplikáciu práva bez ohľadu na úroveň ich mysle. (OGH 3Ob592/77 „Na slabomyslenosť podľa § 879 Abs 2 Z 4 ABGB je potrebný menší stupeň slabosti mysle ako taký, ktorý má za následok nesvojprávnosť.“)

24. Relevanciu má teda to, od kedy sa dotknutá osoba dozvie, že plniť nemala a nie že plnila. Z nateraz zisteného skutkového stavu vyplýva, že žalobca s odstupom času po tom ako zaplatil sporné úroky sa o bezúročnosti a bezpoplatkovosti Zmluvy o úvere dozvedel až o Združení na ochranu občana spotrebiteľa Z. v mesiaci február 2016, kedy bol informovaný o tom, že predmetná zmluva nemá náležitosti prepísané zákonom a obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku.

25. Ako vyplýva z početných rozhodnutí súdov, pre začiatok plynutia subjektívnej doby je rozhodujúce poznanie skutkových okolností (ani nie tak právneho posúdenia), no okolností nie zo zmluvy, ale okolností z porušenia práva, v danom prípade z bezdôvodného obohatenia (okolnosť, že došlo k

porušení zákona, o výške bezdôvodného obohatenia a príčinnej súvislosti medzi prvými dvoma okolnosťami). Zdá sa teda, že nepostačujú pochybnosti, ale „dozvedenie“ sa o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia

26. V predmetnom prípade súd prvej inštancie správne aplikoval na predmetný prípad dvojročnú subjektívnu premlčaciu dobu, ktorú správne v zmysle § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka počítal od doby, kedy sa žalobca dozvedel o bezdôvodnom obohatení, t.j. od oboznámiť žalobcu o náležitostiach spotrebiteľských zmlúv, neprimeraných odplatách a úrokoch za úvery, ktoré sú v rozpore s dobrými mravmi, rozhodnutiami slovenských súdov, či súdneho dvora, a to zo strany Združenia na ochranu občana spotrebiteľa Z.. Uvedené vyplýva aj z Prehlásenia Združenia na ochranu občana spotrebiteľa Z. zo dňa 22.02.2016 (č.l. 18). Vzhľadom na uvedené, odvolací súd sa stotožňuje s súdom prvej inštancie, že žaloba bola podaná v rámci subjektívnej premlčacej doby.

27. Vo vzťahu k objektívnej premlčacej dobe, súd prvej inštancie správne aplikoval 10-ročnú premlčaciu dobu v súlade s vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu v zrušujúcom uznesení. Odvolací súd zdôrazňuje, že žalovaný minimálne vedel, že neuvedením výšky úrokov z úveru a poplatkov priamo v zmluvách o spotrebiteľskom úvere nastane zákonom predpokladaná sankcia, t.j. že veriteľ (žalovaný) nebude môcť od dlžníka (žalobcu) žiadať úrok z úveru a ani iné poplatky, a pre prípad, že to tak urobí, bol s uvedenou zákonnou sankciou uzrozumený (dolus indirectus, tzv. nepriamy úmysel). Jeho konanie preto nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech. Vzhľadom na uvedené tak možno konštatovať, že žaloba bola podaná aj v rámci objektívnej 10-ročnej premlčacej doby, teda námietka premlčania, na ktorej žalovaný trval aj v podanom odvolaní nie je dôvodná.

28. K námietke žalovaného týkajúcej sa vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky - administratívneho poplatku, odvolací súd uvádza, že žalobca mal na určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky naliehavý právny záujem a preto povinnosťou súdu prvej inštancie je skúmať v spotrebiteľských sporoch i ne/prijateľnosť zmluvných podmienok. V tomto smere odvolací súd poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 18.11.2015 sp. zn. 8 Cdo 483/2014, kde uviedol, že: „Naliehavý právny záujem je daný, nakoľko len určovacou žalobou sa môže odstrániť stav neistoty, v ktorom sa žalobca nachádza, pretože len deklaroványm vyslovením neplatnosti predmetnej dohody môže následne argumentovať vo vzťahu ku svojmu zamestnávateľovi, aby ďalej neprevádzal zrážky z jeho mzdy. Navyše, určovanie neplatnosti predmetnej dohody sa odvíja od posúdenia neprijateľnosti tejto dohody ako zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, na ktorom určení vyplýva naliehavý právny záujem priamo zo zákona. Práve žalobca a jeho majetková sféra je v ohrození neprimeranej výšky zrážok zo mzdy, ktorých konečnú výšku určuje žalovaná svojím jednostranným rozhodnutím. V konaní pred súdom by mohla byť pohľadávka vyčíslená v zákonnej výške, čo sa žalovaná snaží touto dohodou obísť, a preto je namieste práve táto určovacia žaloba. V opačnom prípade žalovaná výšku svojho nároku, ktorú si takto môže sama určovať, nebude mať potrebu nijako revidovať. Žalobca v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách vyplývajúce z § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z., z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Tento výklad je v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora, ktorej charakteristickou črtou je ochrana spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany“. Odvolací súd má za to, že naliehavý právny záujem na určení neprijateľnosti zmluvnej podmienky je daný, pričom žalobca sa v zmysle vyššie uvedeného môže domáhať vyslovenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky len podaním určovacej žaloby (čo žalobca v predmetnom prípade aj urobil), pričom naliehavý právny záujem vyplýva z osobitného právneho predpisu, a to zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

29. Preto odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1, 2 C.s.p., stotožňuje sa s dôvodmi v rozhodnutí uvedenými, rozsudok súdu prvej inštancie napadnutý v merite veci ako vecne správny potvrdil.

30. Pokiaľ ide o vecne správny výrok o trovách konania, odvolací súd poukazuje na to, že výrok o nároku na náhradu trov konania musí byť formulovaný tak, že v ňom musí byť uvedené nielen kto a komu má zaplatiť náhradu trov konania ale musí v ňom byť uvedená aj formulácia, že o výške tejto náhrady bude rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením. Len takouto formuláciou výroku o náhrade trov konania bude splnená požiadavka zákona, aby rozhodnutie súdu o nároku na náhradu trov konania v spojení s rozhodnutím o výške tejto náhrady bolo vykonateľné, teda aby bolo spôsobilým exekučným

titulom pre prípadné vynútenie ním uloženej povinnosti (pozri, NS SR, sp. zn. 6Cdo/222/2016). V zmysle uvedeného potom odvolací súd upresnil, kto a ako o výške priznanej náhrady rozhodne.

31. Preto odvolací súd podľa ustanovenia § 387 ods. 1 C.s.p. s vyššie uvedeným upresnením potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie aj vo výroku o trovách prvoinštančného konania.

32. V odvolacom konaní žalovaný nebol úspešný. Naopak fakticky plne úspešný bol žalobca, ktorému vznikol zásadne nárok na náhradu trov odvolacieho konania (v zmysle § 255 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p.). Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca bol v odvolacom konaní pasívny, k odvolaniu sa nevyjadril, náhradu trov odvolacieho konania si neuplatnil, a podľa obsahu spisu mu ani žiadne trovy v odvolacom konaní nevznikli. Odvolací súd vychádzal z čl. 17 Základných princípov C.s.p. zakotvujúcim procesnú ekonómiu. Rozhodovanie postupom najskôr podľa § 262 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. o priznaní nároku strane na náhradu trov konania a následne súdom prvej inštancie o výške náhrady trov konania, za situácie, keď oprávnenej strane žiadne trovy v konaní nevznikli, by bolo zjavne nielen nelogické, ale i v rozpore so zásadou hospodárnosti civilného súdneho sporu.

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).